

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum

Seu Decisiones Casuum Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos,
& ad Consuetum Referendi Modum accommodatæ

Complectens dimidiam Decretalium Partem, videlicet nonaginta duos
Titulos, nimirum usque ad Titulum XX. Libri de Feudis exclusivè

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1728

Quæst. I. An sub Missa Confessionem peragens satisfaciat præcepto de
audienda Missa?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62305)

TITULUS IX.

De Feriis.

DECISIO LII.

De Auditione Sacri in diebus Fests & Dominicis.

SPECIES FACTI.

Radegundis Ancilla tempore Jubi-
lai plenius conscientiae suae late-
bras pervestigans angi cepit, an sem-
per ritè audiverit Missam in diebus
festis & dominicis; eò quòd subinde
sub missa confessionem Sacramenta-
lem intulerit, & illà finitâ, sacroque
epulo relecta mox domum propera-
re debuerit, non relicto sibi spatio
aliud audiendi sacrum: subinde ob
eamdem causam properandi domum
duas Missas connectere debuerit, pri-
mam ab Elevatione usque ad finem,
alteram ab initio usque ad Elevatio-
nem audiendo: quandoque verò in
altam ancillam sibi notam in templo

inciderit, & cum ea per aliquod spa-
tium confabulata heræ suæ petulantiam
eidem enarraverit: nec non aliquo-
ties laboribus fessa dormitans Missæ
interfuerit. Quapropter apud Con-
fessarium de his quatuor punctis an-
xia se accusavit, qui Radegundem
quoad primum & secundum jussit ef-
se absque cura: quoad tertium inter-
rogavit, quamdiu sub Sacro garrive-
rit: quoad quartum verò, an plenè
& quamdiu dormiverit? An Confessa-
rius iste bene processerit, patebit ex
resolutione sequentium 4. Quæstio-
num.

QUÆSTIO I.

*An confitens Sacramentaliter sub Missa satisfaciat præce-
pto Ecclesie de audiendo Sacro.*

Negant apud Gobat Bonacina de
Eucharistia q. ult. pn. II. n. 26.
March. Resol. Pastor. tr. 4. c. 6. q. 5.
(R. P. Picbler Decisiones.)

Dicast. de Sacrif. tr. 5. d. 5. n. 199.
Tambur. l. 4. in decal. c. 2. §. 1. n. 15.
Steph. Bassæus, Gordon, Lugo, alii.
K k Dubi-

Dubitant Azor p. 1. l. 7. c. 7. q. 8. Suar. de Euchar. d. 88. sect. 6. Tannerus ta. 3. d. 5. q. 6. n. 42. Nec sine fundamento, quia I. confessio peccatorum ita distrahit, ut cum illa stare nequeat attentio ad Missam. II. quia voluntariè distractus non audit Missam: sed confitens est voluntariè distractus ad alia. III. & non orat; requiritur autem, ut audiens Missam oraret. IV. confessio peccatorum est sui tanquam Rei accusatio: ergo non est actio pertinet ad Sacrificium, neque confitens simul cum Sacerdote offerre Sacrificium dici potest; quod tamen est necessarium; cum sacerdos in Missa dicat, *pro quibus tibi offerimus, vel qui tibi offerunt*. item, *qui tibi offerunt Sacrificium Laudis*. V. Qui confitetur peccata, non assistit Missæ moraliter; quia non potest advertere, quid agat Sacerdos Sacrificians, quousque pervenerit &c. ergo. VI. Lectio Nevelarum, & librorum profanorum, item locutio de peccatis extra confessionem non est possibilis cum auditione Sacri: ergo neque lectio aut recitatio peccatorum coram Sacerdote in confessione. VII. Ipse Sacerdos audiens Confitentes non audit Missam, ut docet Pasqual. & alii: ergo nec ipsi confitentes: quia videtur utrobique esse par ratio.

Affirmant probabiliter, imò probabilius, quibus & ego accedo, Reginald. lib. 19. n. 14. Palao tract. 22. pu. 16. n. 4. Georg. de Rhodes disp. Theol. t. 2. d. 2. de Sacrif. Miss. sect. 3. Escobar Theol. Mor. lib. 42. sect. 1. c. 4. Lessius in

Confil. Mor. v. Missa casu 2. primum titulum in re Morali & summè precus P. Georg. Gobat. in Theol. Exp. tr. 5. casu 10. n. 259. cum aliis, modo confitens tempore Sacri habeat intentionem simul audiendi Sacrum, seu ut sit participare Sacrificio, & confessio fiat in templo, vel tali loco, in quo existens censetur aliquis moraliter esse præsens sacrificanti, si non cõteretur. Ratio est, quia, si ad intentionem audiendi Sacrum in confessione & confessio instituat in templo (sive in Sacrificia, vel Sacello, licet contingat &c.) ex una parte confitens moraliter præsens Sacro, cum corpore & animo, modòque humano & religioso adsit, ac ita, ut ex quibusvis signis, v. g. tintinnabuli pulsu, & voce Sacerdotis, populi surgentium iterum flectentis strepitu &c. intelligere possit, quousque pervenerit sacrificans &c. licet per accidens nec hoc advertat. ex altera vero parte nihil ex necessariis ad auditionem Sacri deest, uti ex solutione objectionum colligetur. Confirmatur ex multis in locis usitata.

Ad opposita sic Respondetur. I. Attentio ad audiendum Sacrum, ad cavendum peccatum etiam verba, sufficiens censetur omnis illa, assistens sub Sacro diliberatè cogitans rebus quibuscunque piis, vel ceteris actus pios, sanctos, & cuiuscunque virtutis, saltem virtualiter, h. e. quando quis habuit propositum attendendi ad res pias &c. at præter culpam suam nunc occupatur ejus phantasia

representatione aliarum rerum. *Gobat.*
1. 1. 1. casu 8. n. 222. 226. cum com-
 munit, nominatim Suarez *in 3. part.*
cap. 8. sect. 3. qui addit, illi non
 debet debitam attentionem, qui toto
 tempore Sacri ita rapitur consideratione
 Divinarum perfectionum, ut planè
 non advertat, quid dicat aut quò per-
 verit faciens. Sed confessio
 peccatorum hanc attentionem non
 tollit, quia est actio insignium virtu-
 tum, humilitatis, reverentiæ, charita-
 tis erga Deum, confusionis & accu-
 sationis sui ipsius, dispositiva ad re-
 missionem peccatorum, & ad reci-
 piendum gratiam sanctificantem &c.
 Certe si quis DEO soli confiteretur
 eorum corde sua peccata tempore
 Sacri vel sola mente, vel etiam voce,
 dicens fortè in genere, *tibi soli pecca-
 vi, & malum coram te feci*, vel in spe-
 cie cum illa: *vir labiis pollutis ego
 sum, aut cum Lamech: occidi vinum in
 calicem meum &c.* Ille exerceret actum
 piam, & religiosum, consequenter
 haberet sufficientem attentionem:
 cur non etiam habeat confitens pec-
 cata Sacerdoti Dei vices gerenti, præ-
 feram cum talis confessio magis ar-
 dia, difficilis, & heroica sit, Deoque
 gratior? Et quis credat, quòd Eccle-
 sia, quæ præceptum de audiendo
 Sacro posuit, noluerit esse contenta,
 si durante Sacro fiat actio ita Deo
 grata, & fidelibus adeò salutaris?
 Ad II. Transeat *Ma. N. Min.* ratio
 cogendi patet ex primùm dictis; non
 enim est distractus voluntariè, qui
 ponit voluntariè actionem adeò piam,

religiosam, & adeò servientem ad Dei
 cultum. Dico, transeat *Ma.* Nam
 probabile est, etiam illum satisfacere
 præcepto Ecclesiæ, qui per totam Mis-
 sam deliberatè est distractus ad profana,
 ita ut nesciat, quid agatur (quam
 sententiam plurimi Theologi & Ca-
 nonistæ tenent, ac pro probabiliori
 habent Comitulus *l. 1. Resp. Mor. q.*
63. Dicast, Conink, Lugo cum Sylv.
& aliis.) modò talis præmiserit inten-
 tionem interessendi Missæ tanquam
 rei sacræ, seu exhibendi Deo cultum,
 qua determinatur præsentia physica ad
 esse morale, ejusque indifferentia ad
 actum moralem, religiosum, ac pi-
 um. Et modò adsit attentio externa
 seu exterior, quæ est exclusio actio-
 num exteriorum, quæ sunt per oculo-
 los, linguam, manus &c. incompos-
 sibile cum omni attentione interna,
 uti est pingere, scribere, attentè au-
 dire alios loquentes, magnâ curâ ali-
 quid exterius agere &c. Interim ta-
 men deliberatè nullam habere atten-
 tionem internam in orando, audien-
 do Sacrum &c est, peccatum veniale
 contra præceptum Divinum & Natura-
 le, quin & contra præceptum Eccle-
 siæ, si teneatur sententia, quòd Ec-
 clesia actum internum devotionis sal-
 tem indirectè præcipiat. Rursus juxta
 illorum sententiam, qui negant pec-
 cari mortaliter ab eo, qui negligit om-
 nem attentionem internam, etiam
 ad verba, quæ est infima, tantùm
 peccatur venialiter, si quis exerceat
 actiones, cum omni attentione inter-
 na non *per se* & ex natura sua incom-
 possi-

possibiles, sed per accidens tantum, aut respectu hujus vel illius personæ duntaxat. Gobat *tr. 5. cit. n. 816. § 821.* cum Soto & Suar.

Ad 3. Non est necesse, ut Sacro quis interfit per modum orantis; quia ipsummet Sacrificium per se non habet rationem orationis; & utique audiret Missam, qui ei assisteret agendo gratias Deo, vel perpendendo Mysteria Divina, attendendo ad ea, quæ facit Sacerdos vel dicit &c. adeoque auditio Missæ non est oratio, sed potius adoratio, vel sacrificatio (cùm intereffentes censeantur sacrificare cum Sacerdote) vel alius Dei cultus; quia Ecclesia per Missam solum præcipit aliquem DEI cultum, & DEUS sub Missa aliter coli potest, quàm orando. la Croix *lib. 3. p. 1. n. 631. 634.* cum Suar. Les. Bonac. Bassæo &c. Deus autem colitur à confitente peccatum per externam compositionem corporis, tum per internos virtutum actus, qui confessionem comitantur.

Ad IV. Confessio peccatorum non est qualiscunque accusatio sui, sed conjuncta cum variis virtutum actibus, quibus colitur & adoratur Deus, & sic aliquo modo concurrunt ad sacrificandum, maximè per intentionem præviam audiendi Missam. Dein non est necesse, ut assistens Missæ habeat formaliter intentionem sacrificandi cum Sacerdote: virtualiter autem habet volendo assistere & audire Missam.

Ad V. *N. Antec.* potest enim confitens simul aliquo adhuc modo & saltem confusè habere attentionem

aliquam internam ad Sacrum, & advertere, quousque pervenerit Sacerdos ex signis supra relatis. Dein hoc non est absolute necessarium: quia etiam absorptus piis meditationibus mysteriorum Missæ vel aliorum, item involuntariè distractus penitus, ut non advertat, quid agatur, quousque pervenerit sacerdos &c. audit Sacrum, satisfacit juxta omnes; quia id per accidens contingit. Denique hic confitens adeo sit intentus enarrationum suorum peccatorum, ut nullo modo attendat ad Missam attentione interna, tamen occupatur actione pia, ad quam vel maximè habet attentionem internam, & per quam adhuc certè cum Sacrificante & circumstanti Deo cultum exhibere. la Croix *n. 631.*

Ad VI. *N. conf. § parit.* Quæ enim lectio vel recitatio peccatorum coram confessario physice loquens & merè materialiter videatur esse, quæ impossibilis actio externa cum attentione interna ad Missam certè niàsque Sacrificales, ac est lectio novellarum, & librorum profanorum &c. moraliter tamen & in ordine mentem Ecclesiæ, quæ hic maxime spectanda est, spectantis Dei cultum per præsentiam ad Missam, magis apparet discrimen; nam confessio peccatorum est actus pius & religiose quo colitur Deus, sicut per recitationem vel lectionem precum ex libello item libri spiritualis vel materiarum asceticarum, & sic attenditur ad objectum pium, non item per lectionem novellarum & aliorum profanorum. Ad VI.

Ad VII. Etiam de Confessario probabilius est, quod audiens confessionem audiat Sacrum, si prius fecit intentionem audiendi. Palao n. 4. Elco-
palo, cit. Imò facilius est Confessario audire Sacrum, quam poenitenti, cum illius mens non ita validè occupetur attendendo ad peccata enarrata, quam poenitentis in eorum enarratione.

Quamvis verò ista ita se habere solemus; nihilominus tamen in praxi oppositam sententiam utpote tutiorem standam esse existimo, & fideles, qui durante Sacro confessionem in-
fluant, præsertim si illa longiùs durasset, & per Canonem Missæ to-

tum, suaviter inducendos ad aliud Sacrum audiendum, saltem si interro-
gent; nisi essent ancillæ vel aliæ personæ, quibus difficile est diutiùs hæ-
rere in Ecclesia, sed properandum domum, ut heris suis satisfaciant; his enim nullus scrupulus est faciendus, cum præsumendum sit de mente Ecclesie, eam malle, ut confessionem Sacramentalem, etiam voluntariam, instituant durante Missa, quam ut o-
mittant tam salutare Confessionis remedium, adedò conducens ad sanctificationem fidelium, & magis, quam ipsa auditio Missæ.

QUESTIO II.

An duas successivè Missas partiales à diversis Sacerdotibus audiens, easque connectens, satisfaciat præcepto de audienda Missa?

Non satisfacere, saltem secundum rigorem præcepti, asseres fortè cum P. Illung tr. 5. n. 161. allegante pro se Suarez to. 3. de Sacram. d. 88. sess. 2. v. sed nunc. Fagund. Tambur. & Mathæum Stoz Tribun. poenit. l. 1. p. 3. n. 247. & sic argues I. sub præcepto Ecclesie est audire unam Missam, & assistere uni Sacrificio: sed unitas Missæ & Sacrificii non datur, si duo sint Sacrificantes & diversi, cum pars Missæ, quam offert hic Sacerdos, non referatur ad partem, quam offert alius Sacerdos, & sic istæ duæ partes non coalescant in unam Missam, sicut partes duorum Breviariorum, quæ

sunt affixa diversis diebus, non coalescere possunt in unum Breviarium eadem die recitandum. Præsertim id procedit II. si notabilis temporis intervallum intercedat inter auditionem partis Missæ, quam facit iste, & partis Missæ, quam facit alius Sacerdos; nam talis interruptio tollit unitatem Sacrificii. III. Si satisfaceret præcepto ab audiente duas Missas partiales diversorum Sacerdotum, tunc etiam satisfaceret, si prius audiretur pars posterior Missæ, v. g. ab Elevatione usque ad finem, & postea pars prior à principio usque ad Elevationem apud diversum sacerdotem: sed

K k 3

hoc